

Çocuk Vakfı
6 EKİM 2014 DÜNYA ÇOCUK GÜNÜ NEDENİYLE
2014 DÜNYA ÇOCUK GÜNÜ BİLDİRİSİ YAYINLIYOR

Çocuk Vakfı, her yıl dünyada Ekim ayının ilk pazartesi günü kutlanan Dünya Çocuk Günü nedeniyle şairlerin yazdığı bildirileri yayınlıyor. Bu yılın Türkiye Bildirisini şair Şeref Bilsel yazdı.

ÇOCUKLUK MÜMKÜN HÂLÂ

Şeref Bilsel

Çocuklar uyandırır sözcükleri. Cümlemizi uyandırır harf harf. Gece, uykusuz bekler çocukların başucunda. Uzak yollar, uzak şehirler bekler çözülmeyi. Yağmurlar...üstü, derin bir öpücükle kapatılmış masallar bekler. El ele verince, taşırır sınırları dolaşan mürekkebi çocuklar. Çocuklar uyandırır, gözleri karanlığa, petrole, kapitale batmış olanları. Uyandırır ve rüyanın saflığına çağırır geçmişi. Çocukluğuna dokunamayan insan, harflerin üzerinden sıçrayarak dünyaya bakmak ister; oysa içeridedir çocukluk, bakılan yerde. Berrak bir yağmur gibi çalışır; gidip gelir gökle toprak arasında. O eski iklimlerden yapılmış kumaşı geleceğe astarlayan Zetina dikiş makinesi gibi inip çıkar sessizliğin üstünde. Kaybetmeyeceğimiz tek mülk olan çocukluk mümkün hâlâ.

Çocuklar uyandırır zamanı. Halkın saati katran içinde olsa da, geçilmiş zaman bir saatin sarkacı gibi işleyip durur yanı başımızda. Bize iyi olanı güzel anlatır; 'arkana bak!' geçtiğin yolu unutursan varmak istediğin yeri tanıyamazsın der. İnsanlar gibi dünyanın da elbet çocukluğu var; boşuna mı dönüp duruyor dünya? Bir aradığı var. Dünya çocukların yarım bırakılmış şarkısını tamamlamak için dönüyor belki de. Nerede olursa olsun, renkleri, sesleri farklı olsa da çocukların hüznü eşitliyor gözlerimizi. Hepimizden eskitilmiş birer çocuk yapan bu hayat ne zaman umuda, özgürlüğe, barışa dair konuşmayı denese çocukluğun üzerinden söz alıyor. Şiddetle mayalanmış en zalim duvarların önünde bir zamanlar mışıl mışıl uyuyan su, kabırır uzaklarda bir çocuğun uykusunda. Yoksul çocuklar ölümle oynamasın diye kabırır eski dünya iyilikleri. Fırından yeni çıkmış ekmeğin kokusu çamurlu sokağı geçip bir çocuğun göğsüne oturmasın diye çıkıp gelir bütün masal kahramanları. Kızları, nehirleri duygulu kılan bakışları var çocukların. Ağaçlara yürüyen suyun iç çekişinde, meyvelerin allanıp sararmasında, kuşların bir sonsuzluğu uçup durmasında çocukların sevinci var. Bizi şehre çarpıp yerimize oturtan şimdiki zamanın korktuğu bütün kumanya, çocukluğun sırtında. Şişelere doldurulup satılan derelerin uğultusu, gökyüzünü ısırp duran apartmanların

çığığı, utancından kıpkızıl kesilip paldır küldür batan güneşin hüznü çocukluğun sayfalarında durur.

Çocuklar uyandırır büyükleri. Dünyayı daha iyi görmek için gözlüklerini değil, gözlerini getirir onlara. ‘Bakın bu kör arsada binlerce yıldır eşitliğe, kardeşliğe, barışa kılıç bileyenlerin yaktığı ateşi görüyor musunuz? Ateşi yanlış eğitenler siz büyüklersiniz.’ der. Çocukların demediği yoktur; sessizlikleri , koltukaltlarındaki boş defterler , dünya konuşup doldursun diyedir, ama dünyanın yerine konuşan büyükler , taze bir betona düşenin, orada kendi endamını bırakması gibi birbirinden habersiz büyütüyor çocukları. Elinde silgiyle koşması gereken çocuklar değil, büyüklerdir artık. Elindeki taşın fazlalığını atıp bize hiçbir şey katılmamış heykeli gösterenin parmak uçlarından damlayıp duran çocukluktur. Gerçeğe, dolaylı yoldan değil doğrudan; felsefeye korkuyla değil cesaretle, dünyaya kaygıyla değil sevinçle, hayata hespla değil, hesapsız dokunan çocuk, seni sevince başkalarını da severiz diye maalesef çok korkutulduk!

Çocuklar uyandırır geleceği. Karanlığın gündüze nöbet teslim ettiği saatlerde, herkesten önce uyanıp kendi özgür dilinin içinde, binlerce yıldır aynı taşın üzerinde akıp giden su gibi şırıldayıp durur. Dünya ilk seslerini bu şırıltıdan, bu mırıldanmalardan almıştır. Ve arar geçmişini dünya, çıplak güneş altında evinden dağlara doğru süpürülmüş çıplak ayaklı bir çocuk gördüğünde. Eskiden şairlere verilen isimlerden biri ‘oyun’du. Şimdi ne oyuna yer kaldı ne de oyun’un dünyaya karşı tutturduğu avaza. Şimdi bir tek şeyin oyunu var orta yerde: Çocukluğun taşıdığı erdemleri, bir kilim gibi katlayıp üzerine oturmanın ve gelecek boğulmuş günleri yad etmenin ; daha iyi görmek için geçmişe koşmanın değil, daha iyi görünmek, parlamak için geleceği yok etmeyi göze almanın görkemli oyunu. Doğu’da ve Batı’da, yani kalpte ve akılda beliren, deşildikçe daha güçlü nükseden büyük ve kanlı bir çıban etrafında büyük insanlık düşünmeyi sürdürüyor: “Biz neyi tehir ettik hayatımızdan ki insanî olan hiçbir şeye aynı anda yetişemiyoruz?” ağır soru bu. Oysa, büyükler safında yapılması gereken ilk şey bugüne değin ‘ne yapılmadığına’ dikkat kesilmek olmalıdır.

Yapılmayan ortadadır: devletin, bürokrasinin, günlük hayat endişelerinin zırlarıyla donatılmamış bir çocukluk iklimine yeniden girebilmenin yollarını açık tutmak. Sanat için de, bilim için de siyaset için de elzem olan budur: banka kuyruğuna yahut hastane koğuşuna girmek için acele ettiğinizde omzunuzun çarptığı insanın gözlerinde kendi çocukluğunuzu okuma cesareti taşıyabilmek. Bu, insanlığa iyi gelecektir. İyi gelen, iyi gider diye bilinir. Çocukların kalbiyle girdiği dünyadan büyüklerin ayaklarıyla çıkmaması için, komşulara göstereceğimiz aile albümlerinde kendi çocuğumuzun vaktiyle durduğu yeri işaret ederken utanmamak için, kimseyi mağdur etmeyecek sahici bir gelecek tasavvurunun insandan insana yayılabilmesi için... Kelimelerin, insanların, dünyanın geçmişine kulak kesilmek gerekir. Oradan sızan ışığı herkesten önce çocukların uyandırdığı görülecektir. Çünkü çocukluk, bizi herkesten önce gören, yürüyeceğimiz yolu kestirebilen ısıltılı bir cevher taşıyor hâlâ. Çünkü dünyanın geleceği için çocukluk hayatını yeniden ve içeriden okumak mümkün hâlâ.

Şeref Bilsel (1972, Rize) Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. Yayımlanmış dört şiir kitabı var: *Dar Zaman Rivayetleri* (1996), *Magmada Kış Mevsimi* (2003), *Mecnûn Dalı* (2007), *Dünyanın Külü* (2013). 18. Altın Portakal Şiir Ödülü'ne değer görüldü. Bütün şiirlerini *Sürgündeki Rüzgâr* (2014) başlığı altında topladı. Şiirin, şairin sorunları üzerine, şiir tarihine dönük çok sayıda deneme, eleştiri yayımladı. 1999 yılında alternatif şiir yıllığı *Bıldır*'ı hazırladı. *Şiir Defteri*'nin (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 tarihli ciltlerinin) editörlüğünü üstlendi. *Şairin Günah Defteri*'ni hazırladı. *Sonra Edebiyat* dergisinin yayın yönetmenliğini ve Ç.N. (Çevirmenin Notu) çeviri edebiyatı dergisinin şiir editörlüğünü üstlendi. (serefbilsel@gmail.com)

